برتريِ عالِم بر عابد، همانند برتريِ من نسبت به كمترين شماست.

از ابوامامه باهلی رضی الله عنه روایت است که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند: «فَضْلُ العَالِمِ عَلَى العَابِدِ كَفَضْلِي عَلَى أدْنَاكُمْ»: «برتريِ عالِم بر عابد، همانند برتريِ من نسبت به كمترين شماست»؛ سپس رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمود: «إنَّ اللهَ وَمَلاَئِكَتَهُ وَأهْلَ السَّماوَاتِ وَالأَرْضِ حَتَّى النَّمْلَةَ في جُحْرِهَا وَحَتَّى الحُوتَ لَيُصَلُّونَ عَلَى مُعَلِّمِي النَّاسِ الخَيْرَ»: «الله و ملائکه و اهل آسمان ها و زمین، حتی مورچه در لانه ی خود و نیز ماهی، بر کسانی که خیر و نیکی را به مردم آموزش می دهند، درود می فرستند».

[حسن لغیره است] [به روایت ترمذی]

این حدیث بیانگر فضل و برتری علم و عالم به علوم شرعی می باشد که عبادت های فرض را به همراه نوافلی که برای او میسر می باشد، انجام می دهد؛ و او را از عابدی که خود را وقف عبادت نموده برتر معرفی می کند. و نسبت این دو را مانند فضل و برتری رسول الله صلی الله علیه وسلم بر کمترین صحابه از نگاه جایگاه و منزلت می داند. به عبارت دیگر شرف عالم نسبت به عابد را مانند شرف رسول الله صلی الله علیه وسلم نسبت به کمترین صحابه از نظر جایگاه و منزلت می داند. سپس رسول الله صلی الله علیه وسلم می فرماید: «إنَّ اللهَ وَمَلاَئِكَتَهُ وَأهْلَ السَّماوَاتِ وَالأَرْضِ»؛ که منظور از اهل زمین، انسان ها و جنیان و همه ی حیوانات است؛ «حَتَّى النَّمْلَةَ في جُحْرِهَا» حتی مورچه در لانه اش؛ و حتی ماهی در دریا؛ همگی بر کسانی که خیر و نیکی را به مردم آموزش می دهند، درود می فرستند. در اینجا مراد از «خیر»، علم دین و چیزی است که نجات در دنیا و آخرت وابسته به آن است. و درود الله متعال بر بنده اش، ستایش بنده در میان ملائکه می باشد. و درود ملائکه به معنای طلب مغفرت آنان است. و در روز قیامت رتبه و درجه ای بالاتر از مرتبه ی کسی نیست که ملائکه و همه ی مخلوقات برای او طلب مغفرت و آمرزش و دعا می کنند؛ به همین دلیل ثواب و پاداش وی با مرگ او پایان نمی یابد.

http://www.sunnah.global/hadeeth/fa/show/6106